

FOAIA POPORULUI

Apare în fiecare Duminecă

Cea mai veche foaie națională poli-
tică-poporală înființată în anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMENTULUI

Pe un an Lei 180.—
Pe o jumătate de an Lei 90.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Un număr costă 3 Lei

Redacția și Administrația:

Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12
(lângă poșta)

Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE

se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei (Măcelarilor) Nr. 12

Prețul inseratelor:

Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

De vorbă cu cetitorii

O reprivire asupra greutăților, ce se pun acestei foi în anii din urmă.

De Nic. Bratu.

Iubiți cetitori! Dela voi primesc zilnic scrisori. Din ele văd binele sau răul, ce vă apasă. Văd bucuriile sau durerile voastre. Și după puțină, din aceste scrisori public unele părți în foaie, ca să știe și alții de cuprinsul lor, iar alte știri îmi servesc mie spre orientare, ca să fiu mai sigur în ținuta acestei gazete, care e a voastră, a poporului. De aceea trebuie să redea ceea ce petrece în sufletul vostru și să fie scrisă pentru apărarea intereselor voastre. Așa mi-am zis eu în anul 1909, când am luat conducerea acestei gazete, care pe jumătate ajunsese atunci în mâini străine, după omorirea „Tribunei“ prin multele procese ale Ungurilor.

Iubiții mei frați! Din 1909 până azi multe am pățit. Abia în cursul timpului am văzut, la ce amărăciuni sunt expus, dacă nu strig alături de puternicii zilei, închinându-mă lor și preamărindu-i. Dar cum puteam eu face aceasta — sau să vă îndemn și pe voi! — ca să ne închinăm Ungurului trufaș, care asupra tot ce era curat românesc?! Înainte de 1909 petrecusem 7 ani în străinătate, pentru înmulțirea cunoștințelor. Neuitându-mi pământul, pe care m'am născut, am venit iarăș acasă. Dar nu cu dorința de a trăi aci ușor și nemuncind, ca un crăișor, ci cu dorul în suflet de a contribui la ușurarea vieții semenilor mei, în mijlocul cărora m'am născut și am crescut.

În cursul timpului am avut multe greutăți și amărăciuni. Nici când nu mi s'a pus însă atâtea piedeci, ca acum, de un an încoace. Aceasta mă îndeamnă, iubiți cetitori, să vă scriu la rândul meu și eu o scrisoare. Vreau să știți și voi durerile mele. Vreau să rămână aceste rânduri, ca dovadă a urei și pizmei acelora, cari nu mai cunosc margini în răzburări josnice. — Acestea sunt urmările „politice“ partidelor din vechiul regat.

Făcând de zeci de ani parte din Partidul Național — care și-a luat de țintă apărarea și ridicarea poporului român de pe aceste plaiuri — eu n'am putut, în anii trecuți, să-mi schimb jocul de azi pe mâine, fiindcă nu lupt pentru bani și măririi personale, ci pentru un ideal: să văd poporul meu înaintând, ca să ne apropiem de alte popoare culte, pe cari le-am cunoscut în străinătate.

Din 1909—1915 am avut diferite necazuri și procese cu Ungurii, din 1915—1918 am suferit în armată, mobilizat dela gazetă, fiindcă n'am scris contra desertorilor... Totuși nu m'am închinat Ungurilor, deși aveam puțină ca în loc de suferințe să duc viața unui crăișor pe la băi sau nu știu unde. Să dau numai voie altora, ca să scrie în gazetă ce vreau ei...

Eu visam însă o țară nouă, unirea tuturor Românilor, vedeam țara noastră, cu rege român, cu miniștri români, cu legi românești, cu deputați români aleși liber, iar nu prin asuprirea ca cele dela alegerile ungurești în 1910, când am tipărit o mulțime de foi și cărți spre a scoate pe poetul Goga deputat la Chișinăul Aradului, contra grofului Wenkhaim. Dar a căzut poetul nostru, căci groful lucra cu bani, băutura și jandarmi cu pene...

De toate aceste nedreptăți, eu credeam — în sufletul meu curat — că ne scăpăm, cât ce rupem jugul străin. Odată înfăptuită România tuturor Românilor, ne vom iubi ca frații, vom lucra și mai mult, și mai cu drag, ca să înaintăm, ca să dăm dovada hărniciei, ca să arătam străinilor că merităm considerație în lume...

Unirea tuturor Românilor s'a înfăptuit. Cum o ducem știm și vedem. Avem guvern românesc, avem parlament la fel. Alegerile din anii din urmă ne sunt la toți în memorie. Au năvălit asupra noastră o puzderie de mărimi necunoscute — fiindcă mai înainte n'au lucrat nimic pentru binele obștesc — cerându-ne votul, ca să iasă deputat sau senator. Făgădueli cu nemiluita, isprava o vedem: dări și taxe de tot felul, încât azi trebuie să lucrăm numai pentru a face față necazurilor din fiecare cias.

Așa o ducem ceice muncim la câmp, în fabrică sau prăvălie. Asta ni soarta celorce nu căpătăm nimic dela Stat, ci trebuie să dăm, ca Statul să aibă ce-i este necesar: bani pentru susținerea armatei și plata funcționarilor. Și oricât dăm, nu mai ajunge. Sunt tot nemulțumiți.

Tu biet muncitor cu mâinile la câmp, cu capul în industrie și comerț, lucrezi de dimineața până seara, — îndeosebi la câmp, — iar la urmă nu știi cu ce te alegi. Prețurile produselor agricole au fost cu anii maximizate. Ceice lucrează în industrie și comerț nu mai știu ce bani au, prin neîncetata scădere a valorii lor.

În lumea funcționărească au intrat însă alte obiceiuri acum după războiu. În general se lucrează în birouri numai înainte de amezi, — onoare excepțiilor, — iar după amezi e timp pustiu destul pentru a striga, că salariul e prea mic și nu ajunge. Cât lucrează și cum lucrează respectivul în birou, e altă căciulă. De asta să nu-l întreb. El e domn, nu muncitor-producător la câmp, în industrie și comerț. Și ce e mai dureros: așa ușor se trece cu vederea, că o lume funcționărească, care nu ține seamă de lumea pro-

ducătoare, nu o va scoate la bine. Sufere statul, suferă progresul, suferă vaza poporului în lume.

Un popor trebuie condus. Aceasta se face prin cei mai buni fii ai săi. În statele moderne, constituționale, conducătorii sunt scoși la iveală prin alegerile parlamentare. Așa se dovedește voința poporului. Bine înțeles, spre acest scop sunt necesare alegeri libere, nu cum făceau Ungurii.

Pentru a scoate la iveală dorința poporului, scriitorul acestor rânduri am luptat sub Unguri și am continuat a-mi spune părerea — în mod cinstit și cumpătat — și sub regimul României întregite. În alegeri „Foaia Poporului“ a dus totdeauna o luptă cinstită și românească. Și am făcut aceasta în mod hotărât și pe față. Dându-mi totdeauna seama de ceea ce fac, contrarii mei nu erau în stare să se atingă de mine. Căutau nodul în papă, dar nu-l găseau.

Vă aduceți aminte, fraților, cum am fost ponegriți în alegerile liberale din anul 1922. Un individ, care răspundea la un nume românesc, a scris cuvinte și articole, care nu s'au mai cetit nicăieri. A eșit deputat, prin urechile acului, cu voturile Sașilor. Ce a lucrat ca deputat, veți fi auzit. — Pentru calomnia adusă mie, l-am dat în judecată. Procesul nu mai ajungea la rând cu anii. Mai târziu s'a constatat vinovăția, dar era iertat prin agrafierea tuturor abuzurilor electorale din 1922. Eu, calomniat pe nedreptul, am rămas cu spesele.

Pe acel timp necăjit de veșnicele trăgănări, unui tânăr ajuns procuror nou-nouț la Sibiu, i-am spus: să-și vadă mai bine de procesele cari nu mai ajung la rând, iar nu să scormonească altele noi. (El umbla să scoată o declarație dela soția mea, spre a înfundă pe un român sibian.) — Procurorul m'a dat în judecată, fiindcă m'a deținut două zile pe nedrept. Păra procurorului a fost respinsă. A mea a rămas deocamdată în picioare, dar până la urmă — după ani de zile — a fost achitat. Eu am rămas cu spesele, el cu protecția mitropolitului Bălan, care a aflat de bine să-l ia sub scut... Abia acum de va plecă din Sibiu.

Tot sub guvernarea liberală mi s'a luat dreptul să vând bilete de tren. Cerusem și eu ceva dela Statul Român: dreptul să se vândă în librăria mea bilete de tren, contra unui foarte modest câștig de 2%. Vezi Doamne, considerând trecutul, voiam să am și eu ceva dela Statul Român. — Luându-mi-se acest drept am răs de micimea de suflet a răzburătorilor.

Dar a venit timpul, când au căzut liberalii. Le-a urmat generalul Averescu, proptit în Ardeal pe fripturiști. Eu, scârbit de cele văzute atunci în București, nu i-am urmat.

Am rămas tot ce eram. Știam că pasul lor înseamnă o nouă slăbire a Ardealului, din punct de vedere românesc. Și nu voiam să ajut la așa ceva. (Gândiți-vă cum se poartă Maghiarii și Sașii în anii din urmă!)

Cum au decurs alegerile, știm cu toții. Rezultatul lor asemenea ne este încă în memorie. În această campanie electorală, subsemnatul și gazeta „Foaia Poporului” am fost expus celor mai necuviincioase atacuri. Gazeta, care în 1910 nu a fost confiscată de Unguri, când scria pentru Goga la Chișinău, — acum e confiscată, furată dela destinația ei, ba chiar arsă pe unele sate, la ordinul bunului român și prefect de Sibiu *Dr. Nicolae Comșa*, care a dat ordin în acest înțeles. — Eu protestez, după aceea fac proces. Rezultatul: după trei amânări, sub diferite motive, Curtea de Apel din Brașov mă respinge și mă condamnă la zeci de mii de lei, ca cheltueli de proces a celorce îmi făcuse mizeriile în alegeri... Cauza e acum sub recurs la Casație în București.

* * *

Toate cele scrise până aci, au însă mai mult sau mai puțin o latură politică. Prefectul fripturist de Sibiu, care răspunde la un nume românesc, — nu mai este Thalman sau Walbaum de pe vremuri — începe acum o nouă goană față de un adversar politic, care îi tulbură kapele: Pornește să rechiziționeze locuințe într-o casă, pe care în anul 1926 am cumpărat-o cu o mare sumă de bani, în dorința ca la vreme să așez acolo „Foaia Poporului” cu librăria și tipografia, călăuzit de gândul ca această întreprindere să o pun în casa proprie și așa să nu mai poată dispărea ca „Tribuna” pe vremuri. Considerând criza de bani și dobânzile cele mari, eu risc după aproape 20 de ani, — *de când sunt ce sunt în Sibiu*, — risc zic toată ființa mea în acest angajament național.

Dar oamenii cu inima sălbătăcită, probabil că chiar acum credeau să mă ingenunchie mai ușor. Ei uită, că cine muncește nu pierd nici odată. Ei nu știu, că în timpul ce ei îl prădează prin cafenele și în cancanuri, eu muncesc din greu, înlocuind 2—3 persoane, prin ceea ce capăt noui puteri și forță de a lupta pentru o cauză dreaptă. Sunt fiu de țărăn, și *nam uitat* necazurile acelor, în mijlocul cărora m'am născut.

Totuși, iubiiții mei cetitori, mă doare sufletul, să văd în România mare, după 8 ani dela războiu: din casa cumpărată cu sudoarea mea curată, 3 comisari și 6 polițiști români scot afară o persoană angajată de 5 ani la administrația gazetei „Foaia Poporului”. Și dacă te mai cugeți, că această persoană lucrează, ca să ajute pe o mamă văduvă de aproape 60 ani și o bunică de peste 80 ani, — toate născute în Sibiu — care încă au ajuns să vadă România mare... Unde e dreptatea? E acesta simț de Român față de Român, sau simț uman față de niște femei românce necăjite? Cu ce ar putea fi mai mizerabil un Ungur sau un Rus bolșevic? Doar să te omoare!

Și de ce această barbarie, fraților? Răspund: Dl prefect și-a adus un scriitor din pu știu ce sat, unde a fost notărașel după războiu. Bagseama în Sibiu nu și-a găsit așa o putere... Și cum omul n'a venit cu casa în spate, iar la marginea orașului nu vrea să locuiască noul domnișor, dl prefect i-a găsit locuință prin rechiziție la Bratu. Doar de aceea e președintele comisiei de rechiziții. Poate deci din nou lovii materialicește în Bratu, pe care politicește nu-l poate bate. (Tot el s'a întrepus la „Astra” *culturală* ca să nu tipărească cărți la mine.)

Casa respectivă e deja locuită tot de funcționari și pensionari. Erau 5 familii mai vechi, între cari *una română*. Acum a băgat

încă una, căci e în centrul orașului. Pensionarii se bucură, că pot merge la preumblare, când e zi frumoasă. Iar funcționarii activi fac la fel după ameazi. Bratu cu familia pot lucra și trage ca boii în jug, — din noapte în noapte, — pentru a suporta greutatea casei, în care alții, cari în tinerețe n'au cruțat nimic, acum se lăfăesc aci pe lângă chirii de batjocură.

Unde mai pui faptul, că eu nu mă pot aranja și muta în casa proprie. Nu pot da nici o simplă locuință, unui angajat al meu, care să poarte toțodată grije de casă. Unde e aci, fraților, dreptul de proprietate, consfințit prin Constituție? (Procesul e acum la Contenciosul Administrativ în Brașov.)

O amar de capul nostru, popor de săraci, care vrem iute-iute, în 2—3 ani nu 2—3 decenii, să sărim toate rangurile, spre a trăi bine dar fără a munci! — cum e propovăduită munca în adevăratul înțeles cinstit.

Până când vor mai dura aceste stări, e greu a prevedea, fraților! Voi cetiți și alte gazete. Vedeți și știți, câte bune sau rele se întâmplă în țară. Să sperăm într'o schimbare, până când nu e prea târziu...

N. Bratu.

Starea sănătății M. Sale Regelui

Știrile mai nouă din București spun, că medicii Dr. Severeanu și Dr. Gerota au fost de părere, ca Maestatea Sa să înceapă un nou tratament cu raiu, care va dura două săptămâni. Din cauza aceasta, călătoria Soveranului în Italia s'a amânat și nici nu s'a hotărât când va putea avea loc plecarea.

Politica în țară

Ultimele zile au avut senzația lor în: **demisia dlui ministru de finanțe Ioan Lapedatu**, care a avut loc în 19 Martie. Când nu s'a așteptat nimenea, atunci s'a întâmplat. Motivul a fost: neînțelegerile cu subsecretarul de staț Manoilescu, cu care din ziua primă n'a dus-o bine. Noi n'am împărtășit politica financiară a dlui ministru Lapedatu, care s'a declarat mai mult un aderent al *urcării* leului, decât al stabilizării, pentru care e toată lumea producătoare. Totuși, apreciind străduința dlui Lapedatu de a face ce-i stă în putință, am rămas în așteptare, trecând multe cu vederea. A fost considerația pentru un Ardelean nou în ministerul de finanțe din București, de unde acum a fost scos — deși prin demisie proprie — într'un mod puțin de lăudat. Și cine poate prevedea, ce le mai stă înainte celorlalți fripturiști? N'au avut tărie dela început, vor fi slabi până la urmă. Ministerul dlui Lapedatu îl va conduce în viitor dl general Averescu, care se va bizui pe dl Manoilescu. În guvern e cu un ministru ardelean mai puțin.

În **Cameră și Senat** au fost prezentate în zilele din urmă mai multe legi, între cari și a Camerelor de muncă. E o lege în materie nouă. Discuția merge iute, din care cauză cu greu va urma o lege bună. — Toată lumea strigă după prezentarea legii chiriilor, despre care dăm unele amănunte la alt loc al foii. Din zilele acestea începând e vorba să se țină câte două ședințe pe zi. Așa va merge totul mai grabnic, ca apoi parlamentul să se închidă cel mai târziu la 15 Aprilie.

Că până la închiderea parlamentului nu vor mai urma și **alte demisii** de ministri, cine poate spune? La noi nu știi nici odată, ce aduce ziua următoare, decum săptămâna și luna. Guvernul susține, că e tare; liberalii spun, că e slab. Național-țărăniștii așteaptă în liniște desvoltarea evenimentelor, căci își zic: noi reprezentăm poporul cel mare. Și de asta își dau seama toți, cari se gândesc la ziua de mâine, nu mai puțin liberalii și averescanii. Situația țării e grea.

Politica externă

Rusia și ratificarea Basarabiei. Guvernul sovietic a înaintat ministrului de externe italian, prin ministrul rus la Roma, o scrisoare de protestare împotriva votării de către Italia a tratatului dela Paris privitor la unirea Basarabiei cu România.

Italia și Iugoslavia. Despre aceste două țări se susține de mulți, că nu sunt în mare prietenie. Asta mai cu seamă, de când cu înțelegerea între Italia și Albania. În zilele din urmă s'a svonit, că Iugoslavia lucrează la un plan de mobilizare, care prevede concentrări de trupe dealungul granițelor Albaniei și Italiei. Din Belgrad s'a spus, că asta nu-i adevărat. Alte știri au anunțat, că dacă Iugoslavia ar încerca să răstoarne guvernul albanez. Italia nu va lăsa așa ceva.

În ultimele opt zile, între Iugoslavia și Italia situația părea așa de încordată, încât se ivise **temerea de războiu**. În ambele țări se scria cu o vehemență neobișnuită. Dar au intervenit Franța, Anglia și Germania, cari cu ajutorul Ligei Națiunilor probabil vor domoli lucrurile. Una însă stă: Iugoslavia și Italia nu o duc bine, îndeosebi de când cu alianța între Italia și Albania. Această alianță, de fapt, nu-i place Iugoslaviei. Cum o va înghiți e greu a prevedea. — Dar cum stă România față de aceste țări? Cu Italia în bună prietenie, îndeosebi de când cu ratificarea Basarabiei; dar în acelaș timp cu Iugoslavia e în alianță în Mica Înțelegere (România, Cehoslovacia și Iugoslavia). Cam grea situație deci pentru noi, într'un caz de războiu între Iugoslavia și Italia. Să sperăm însă că nu se va ivi în curând.

Războiul în China. Londra, 23 Martie. Orașul Shanghai a fost cucerit, prin luptă, de armata cantoneză. Armata de nord s'a retras. O parte a orașului e în flacări. Străzile orașului sunt pline de morți. Muncitorimea e în grevă. Trupele cantoneze au cucerit și orașul Nanking, fiind deocamdată stăpâne pe situație. Cartierul orașului Shanghai, unde locuiesc străinii, e păzit de trupe engleze. În ultimele zile au sosit întărituri de trupe japoneze și engleze, căci nu se știe ce poate aduce fiecare zi. — Înfrângerea armatei chineze de nord de către armata chineză dela Canton, a produs o mare bucurie la Moscova, bolșevicii ruși cred acum, că s'a isprăvit cu puterea europenilor în China.

Noua lege a chiriilor

Dumineca trecută acest proiect de lege a fost discutat în Consiliul de ministri, iar în cursul acestei săptămâni probabil va fi prezentat parlamentului, căci se apropie timpul când expiră vechea lege (la Sfântul Gheorghe). După legile din vechiul regat, în caz de neînțelegere, chiria trebuie depusă la judecătoria cu o lună înainte, adică la 23 Martie. Pentru Ardeal s'a păstrat încă obiceiul vechiu, ca chiria să se depună în curs de trei zile dela ziua când a fost de plată, adică până în 3 a lunii respective.

Astfel stând lucrurile, e de înțeles, că o mare frământare se petrece în sinul populației, mai cu seamă la orașe, unde nu toți au casă proprie. După cele cunoscute până acum, dăm următoarele amănunte:

În privința prelungirii contractelor vechi, în consiliul ministrilor de Duminecă s'a hotărât: Să fie de doi ani, adică până în Aprilie 1929, pentru funcționarii publici, — de un an și de șase luni pentru celelalte categorii de chiriași. Sporul de chirie nu a fost încă definitiv hotărât. S'a ajuns numai la părerea, că nici un spor să nu fie mai mic de 14-ori chiria din 1916. Pe cealaltă parte, se vor face mai multe gradații, după venitul chirișului. În acest venit se vor socoti toate câștigurile membrilor familiei ce locuiește sub acelaș acoperiș. Gradațiile de sporuri vor merge crescând, după venitul chirișului, ajungând între 20—35-ori chiria din 1916 în vechiul regat și 1914 în Ardeal. Amănunte mai multe vom da după prezentarea legii.

INFORMAȚIUNI

Iubiților abonați și cetitori ai acestei gazete, le atragem atenția asupra articolului din fruntea numărului de față. E o reprivire la supra greutăților, ce zilnic se pun celorce scriu și susțin „Foaia Poporului”, îndeosebi redactorului Nicolae Bratu. — Toț cu acest prilej mulțumim tuturor, cari ne înțeleg și de zeci de ani abonează această foaie, deasemenea celorce în timpul din urmă au recomandat-o și altora. Nu vă supărați, că multora, cari doriti, nu vă putem scrie totdeauna și personal. Greutățile de tot felul ne copleșește în multe zile, atât trupește cât și sufletește. Dar n'am uitat însă și nu vom uita nici odată: luptăm pentru ridicarea în cultură a celor mulți, cari așteaptă și ei o viață mai ușoară în România mult visată...

Prințul Mihai, moștenitorul Tronului, a stat în Italia până în zilele trecute. La 18 Martie a sosit la Florența venind din Roma, însoțit de fosta regină Sofia a Greciei și de prințesele din familia regală a Greciei. — După cum se știe, mama prințului Mihai și soția prințului Carol fostul moștenitor și tată al micului prinț, e fiica răposatului rege Constantin al Greciei. De aceea a stat prințul Mihai în societatea prințeselor Greciei. La începutul acestei săptămâni, micul prinț a fost adus acasă la înamăsa, în București.

Un nou impozit se va pune, după cum se știe în timpul din urmă, asupra contractelor de închiriere. Din fondul astfel adunat se va mări sporul de chirie pentru funcționarii publici. — Adecă tot alții la plată!

Pentru coloniști. Ministerul de agricultură a făcut cunoscut consilierilor agricoli din vechiul Regat, Ardeal și Bucovina, să pună în vedere sătenilor cari merg în colonizare, că pe viitor transporturile tuturor coloniștilor din orice parte a țării nu vor fi gratuite, ci li se vor socoti taxele tarifului special cl. 5 redus cu 20 la sută pentru cel puțin 5000 kgr. Coloniștii cari vor lua loc în vagonul cu gospodăria, vor plăti separat bilete de cl. 4-a, rămânând stabilit că ministerul de agricultură nu mai poate lua asupra sa nici un fel de cheltuielă de transport a coloniștilor.

Semințele sunt transporturi de sezon, adecă urgente, așa a rânduit zilele trecute direcția căilor ferate, în vederea însemnărilor de primăvară. Ca atare se vor considera: grâul, orzul, porumbul, cartofii, fasolea, orzoaica, lucerna, trifoiul, semințele de floarea-soarelui și de dovleac. Cerealele se pot transporta urgent până la 30 Aprilie, iar celelalte semințe (porumbul și cartofii) până la 15 Mai.

Cutremur de pământ în București. Duminică 20 Martie, la orele 7.15 minute dimineața, s'a simțit în București un cutremur ușor, care a durat câteva secunde. Un al doilea cutremur s'a observat în ziua următoare Luni la orele 6.25. Acesta a fost și mai ușor, fără a se putea deocamdată constata, în ce parte e centrul cutremurului. Pagube nu sunt în nimic.

Una sută dolari falși a depus o persoană la o bancă ungurească din Cluj. În curând după aceea s'a descoperit că dolarii sunt falși. Căutând pe deponentul banilor, s'a constatat, că el nu-și dăduse numele adevărat. Probabil, că între timp a vândut sau zălogit libelul de depunere. — Iată de ce e bine a avea grije, când cineva primește ca garanție libele de bani sau alte acte. Trebuie să te convingi: Sunt acte în regulă? Nu sunt furate? Nu sunt falșe?

Cât pește s'a prins? În lunile Ianuarie și Februarie s'a prins în apele statului o cantitate de 2,350.000 kilograme pește.

Taxele pentru străini în Franța au fost în anii din urmă urcate. Mai demult Franța era țara cea mai bucuroasă, că se așează mulți străini în ea. În cursul timpului s'a constatat, că asta e în parte defavorabil populației franceze, care se vede scurtată la ocuparea unor posturi în industrie și comerț. Atunci s'au pus taxe mari pe străini. Dar aceste taxe au produs oarecare indispoziție. Urmarea a fost, că Senatul a redus taxa pentru biletul de liberă petrecere a străinilor la 100 franci. Acest bilet se va renoi la 2 ani.

Aprovizionarea cu pește. Direcțiunea generală a pescăriilor aduce la cunoștința publicului următoarele amănunte de interes: Deblocându-se bălțile de ghețuri și începând acum în primăvară pescuitul în toate apele țării, cantități însemnate de pește au început a sosi la piețele din Brăila, Galați, Tulcea, Juriloiva și Călărași. Aceasta a adus cu sine o mare scădere în prețuri, la tot felul de pește. Comunele urbane și rurale, doritoare de a aproviziona populația lor cu pește, pot trimite delegați în susnumitele piețe, unde fără nici o altă autorizație pot cumpăra la licitație cantitățile de pește dorite.

Câți Români pot intra în Statele Unite? După cum se știe, în anii trecuți Statele Unite au adus o lege, în baza căreia s'a rânduit câte persoane vor putea intra în țara lor din fiecare țară europeană. Această lege a fost acum din nou schimbată. După ultimele hotărâri, cari intră în vigoare la 1 Iunie 1927, numărul Românilor va fi redus cu 87 persoane. Până acum puteau intra anual 603 persoane, iar pe viitor numai 516. — Americanii nu mai lasă așa mulți imigranți din statele Europei orientale. În schimb e mult mai mare numărul Germanilor, Francezilor și Englezilor, cari sunt lăsați în America. Motivul adus este: aceste popoare sunt mai ridicate în cultură, prin urmare mai de folos pentru America. De aci se vede, că libertatea americană încă se îngreșește tot mai strâns.

Lucrările agricole s'au început și urmează cu stăruință în toată țara. Timpul frumos ajută mult harnicelor albine cu cămășile albe. Semănăturile de toamnă încă sunt frumoase pretutindeni.

Impozit pe bărbații necăsătoriți în Ungaria. În cercurile politice din Budapesta se vorbește, că guvernul maghiar are de gând să introducă după pilda lui Musolini o dare pe bărbații necăsătoriți. Vor fi impuși toți cari nu s'au însurat până la vârsta de 40 ani. Venitul acestui impozit se va întrebuiți pentru sprijinirea familiilor împovărate cu mulți copii.

Vezuvul amenință. Muntele Vezuvul din Italia, unde e cel mai temut vulcan, începe din nou a produce temere. Acest vulcan în vechime a acoperit orașe întregi. Invătații povestesc, că în curând se va întâmpla o nouă izbucnire, care va fi probabil destul de mare. — Multe clocotesc sub pământ, ca și pe pământ!

Manevrele flotei americane se vor ține anul acesta în apropiere de Haiti, unde va avea loc și o mare paradă navală, la care vor lua parte peste 100 vase de războiu din marina americană. — Da, da, America se gândeste tot la pace! Ea vorbește de dezarmare și ține părăzi navale cu sute de vase de războiu.

Neștiutori de carte (analfabeți) sunt în Ungaria de prezent peste un milion, conform unei statistici a ministerului de instrucție. Populația totală a Ungariei este de 8 milioane.

Aproape 200 falsificători de vinuri au fost descoperiți în regiunea Iașilor, cu prilejul unei controale a vinurilor, pe care a făcut-o Institutul de Chimie din Iași. — O pedeapsă aspră le mai trebuie acum acestor falsificatori, cari înșală lumea.

Spre știre. Ministerul având în vedere, că anul acesta ziua de Sf. Gheorghe cade în ajunul Paștilor, fiind seamă de art. 14 din legea repausului duminical a dispus, că magazinele — de orice categorie — să fie deschise în acea zi, urmând ca a treia zi de Paști ele să fie închise toată ziua. Deasemenea a mai hotărât, ca frizeriile să fie deschise în ziua a doua de Paști până la ora 12 amezai, iar a treia zi vor fi închise toată ziua.

Târg de vite de prăsilă în Sibiu. În ziua de 12 Aprilie 1927, se va ține în Sibiu un târg de animale de reproducție (fără premii).

Un mare ciclon în America s'a deslășuit asupra localității Arcansas, omorând diferite persoane. — În timpul din urmă tot mai multe și mai îngrozitoare furtuni se abat prin unele părți ale Americii.

Contrabandă cu țărâte a făcut moara de aburi din Careii Mari. Aflându-se faptul, proprietarii au fost pedepsiți cu mai multe milioane de lei amendă.

Prețul aurului și argintului a fost fixat, pe timpul dela 15—30 Martie, în modul următor: 112.972 lei un kilogram aur și 2871 lei un kilogram argint. — Urcându-se cursul leului, prețul aurului și argintului scotit în lei hârtie e în scădere față de lunile trecute.

Exportul Angliei în luna Februarie arată o mare scădere, îndeosebi la mărfurile de bumbac. Scăderea a fost provocată în prima linie prin turburările din China. Perzând Anglia din piețele străine în depărtatul Orient, s'ar putea întâmpla să influențeze o scădere a prețurilor la pânzării și stofe în țările europene.

Semnul de doliu la diferitele popoare e destul de interesant, pentru a fi cunoscut mai deaproape. Astfel locuitorii Australiei, în sem de doliu se vopsesc cu culoare albă, Polinesienii cu culoare roșie, iar negrii Africii centrale cu galben. Indienii din America, în semn de jale se vopsesc alb. Aceiași culoare putem vedea ca semn de doliu la Chinezi, Japonezi și Anamiți. La Turci doliul este albastru sau violet, iar la câteva popoare indiene se poate observa ca semn de doliu îmbrăcarea corpului cu foi de curmale, pe care le poartă asupra lor, până când se uscă și cad dela sine.

Răi plătitori la Foale

Următorii vechi abonați sunt provocați să plătească restanța: David Marian, Cubleşul, jud. Someș; George Mărginean lui Simion, Cugir, jud. Hunedoara; Vasile Halalai (Dița), Cetea, jud. Alba; Nicolae Vlădărean, Feldioara, jud. Brașov; Ioan Budușan, Dindeleag, jud. Someș; Dionisie Nicolae lui Toader, Vararia, jud. Năsăud; Vistian Gavra, Avram Iancu, jud. Turda; Nicolae Barbu, Vinelea, jud. Hunedoara; Onuțiu Matieșan, Tohat, jud. Sălaj; Valer Apostol, Tulcheș, jud. Ciuc.

Plugari cultivați cartofii mai mult! Ei permit în mare măsură întocmirea muncii omenești prin mașini și rentează foarte bine.

Sămânță se procură pe lângă condițiuni favorabile prin Camera agricolă, Casa Prefecturii, Sibiu, sau prin Biroul de informațiuni pentru cultivarea cartofilor în Mediaș, Piața Regele Ferdinand No. 5.

8687

Calendarul Poporului pe anul 1927 se trimite și acum tuturor cari îl comandă. Mai sunt puține exemplare.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”
Redactor responsabil: Nicolae Bratu

„D O I N A”

agenție comercială română și birou de informații
(P. Cioconea)

SIBIU, Strada Pintenului (Sporergasse) No. 28

Are de vânzare în permanență case, cu restaurante, prăvălii familiare și economice, vile, terenuri de case, păduri, moși, mori etc. Dă tot felul de informații în timpul cel mai scurt. — Dacă doriți să fiți serviți prompt și să vă plăsați banii sigur, nu uitați a scrie imediat, sau a vă prezenta în persoană, fiind singura întreprindere românească pe piața orașului Sibiu, care vă speră interesele în mod conștient.

Magazin de postavuri

Gustav Jacobi

Sibiu, Piața Principele Carol (Piața Mică) 12

Depozit bogat de

Stofe de primăvară

pentru dame, domni și copii, catifea de haine, mărunțișuri pentru croitori, covoare și pățuri din calitatea cea mai bună și în toate prețurile.

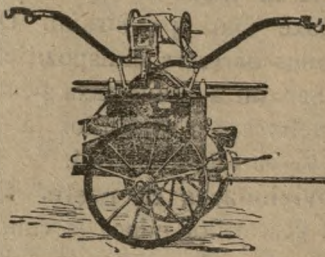
8572

Vițe altoite

Vițe americane — port altoi și butași cu rădăcini în diferite varietăți furnizează în cea mai bună calitate

Fr. Caspari - Medias

județul Târnava Mare
Catalog la cerere. 8520

POMPE

și 8519

Tulumbă pentru pompieri
ale căror părți și

Echipamente de pompieri

sunt în totdeauna în depozit la

F. W. Loew

SIBIU, Târgul Vinului 5.

Oferte la dorință.

Reparaturi se efectuează momentan

Telefon No. 455.

Atențiune!

În caz că doriți să cumparați case, vile, întreprinderi sau pământ, grădini, locuri de clădit etc., la oraș, adresați-vă cu încredere la cea mai veche și renumită agentură de imobile la Sibiu

DRESSNANDT și soțul

Str. Regina Maria No. 51 la etaj unde veți fi serviți în mod conștient și fără șose anterior

8553

Beția

7572

Cine vrea să scape de patima aceasta uricioasă să întrebuințeze „Antibetinel Vertes” scutit legal, preparat de mult încercat, care desigur bețul de băuturi spirituoase. Fiind fără gust se poate da pătimășului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recunoștință 2 flacoane 860 lei. Spesele postale și ambalaj în regie proprie la Farmacia „Vulturul Alb” Lugoj, No. 84 Banat.

Cu onoare aduc la cunoștința onor. publică că am deschis cu permisiunea autorităților sub No. 2/1927, 19 Februarie a Consiliului de Igienă și Salubritate Publică al Municipiului Sibiu, în Sibiu, strada Engelleiter 20 un

Cămin pentru cazuri de nașteri

aranjat în mod absolut igienic. Scopul e ca femeile cari n'au posibilitatea de a naște la căminul propriu, să fie primite pentru un onor moderat și asistate la naștere cu pricepere de bransă și îngrijite în leuzie în mod absolut igienic. — Personal versat (priceput) stă la dispoziție.

Susanna Kulcsar, moașă diplomată.

8577

MATERIALE DE ZIDIT

Traverse

Incheietori

Flară pentru beton

Papură pentru stucatură

Cule de țevi

Cule de sârmă

Cule pentru carton gudronat

Plăci de izolat

8629

Carton gudronat

Sârmă ghimpată

IMPLETITURI de SÂRMĂ

livrează prompt și ieftin din depozit

Adolf Dengjel Magazin de fier și de articole tehnice

SIBIU, strada Ocnel No. 4.

Fiecare știe

că nu rabatele ci prețurile fixate, cel mai ieftin, potrivite stărei de azi a leului, s'nt cari fac posibilă o cumpărare favorabilă.

Priviți depozitul nostru și convingeți-vă în persoană

Oferte special favorabile în:

Ciorapi de dame: cu Lei 65.—, 72.— și 75.—, Flor de mătase cu Lei 65.—, 70.—, 75.—, 95.—, 105.— și 120.—, de mătase Lei 165.—

Șosete de domni: cu Lei 25.—, 37.—, 45.—, 50.—, 55.—, 65.—, 75.—

Șosete de reclamă: cu Lei 37.— pro pereche, pro 6 perechi Lei 210.— din nou în depozit.

Ciorapi de copii: cu diferite prețuri

Mantouri de dame: au sosit noutăți de primăvară și anume din material mai bun, erou, de prima clasă cu Lei 1600.—, 1800.—, 2000.—, 3200.—, 3600.—

Pardesiuri de domni: în loc de lucru pe măsură Lei 1600.— până 3000.—

Mantale de ploaie: pentru dame și domni croiți bun, cu Lei 1120.—, 1700.—, 2100.—

Costume complete, Costume de sport pantaloni alegerea cea mai mare, cu prețurile cele mai ieftine

M. BRECKNER

Magazin universal — SIBIU.

AVIZ!

Societatea S. R. A. și LEONIDA & Co. Unite

aduce la cunoștința generală, că Dl **Andreas Brenner**, Brașov, Strada Orfanilor 15, nu este autorizat a vinde nici automobile nici piese de automobil în numele societății.

Prin urmare declarăm, că afacerile făcute cu Dl Andreas Brenner nu sunt obligatorii pentru noi.

S. R. A. și LEONIDA & Co. Unite — București.

8636

S'a deschis!

S'a deschis!

Magazinul de ghetă de lux

WE -- EGO

Rog a cerceta expoziția mea permanentă de noutăți.

Fabricații solide!

Serviciu solid!

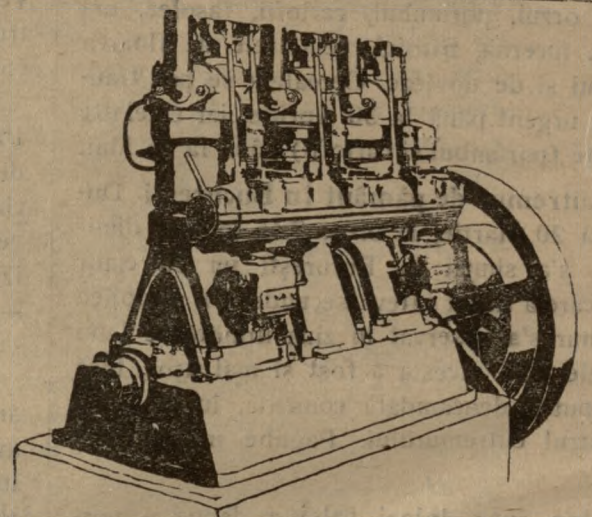
Rog onor. public de prețiosul sprijin.

E. MANDL

SIBIU

Str. Regina Maria 16

8609

Important pentru mori, industrie și meserie

Spesele pentru o putere de funcțiune de 30 HP sunt:
la electromotoare ca. Lei 500.000.—
la motoare de benzină " " 400.000.—
la locomobile resp. mașini cu abur " " 250.000.—

în contra numai Lei 50.000.— anual

dacă aveți un motor Diesel E. M. W. în funcțiune, prin ce se face posibilă amortizarea motorului în timp scurt.

Oferte, proiecte și vizite de ingineri gratuit prin reprezentanța Uzinelor Eilenburger - Motoren - Werke

Birou tehnic Ing. **WILHELM UNGAR**, societate în comandită

Sibiu, strada Regina Maria No. 37.

8514

Câte animale domestice am avut în anul 1926?

După datele adunate în toamna anului 1926, numărul animalelor domestice din țară a fost următorul:

Anul	Cai	Boi	Bivoli	Oi
1926	1.877.285	4.798.384	193.286	13.581.869
1925	1.814.804	5.049.078	169.872	12.950.212
1924	1.845.208	5.398.704	184.755	13.611.902
1923	1.828.129	5.553.871	185.280	12.480.967
1922	1.802.051	5.745.534	185.676	12.320.569
1921	1.686.728	5.520.914	200.256	11.194.047

Anul	Capre	Porci	Catâri	Măgari
1926	476.760	3.167.722	2.150	10.502
1925	493.583	3.087.869	2.245	9.968
1924	493.583	3.087.144	3.968	8.654
1923	531.236	3.133.603	3.222	11.137
1922	551.712	3.146.806	2.846	10.143
1921	573.900	3.159.591	2.221	10.621

Numărul **cailor** a trecut de la 1,184.804 în 1925 la 1,877.285 în 1926, cu un spor de 62.481 capete sau 3.44 la sută.

La specia **bovină** cu 4,798.384 capete se constată o scădere de 250.694 sau 5.22 la sută față de situația anului 1925 cu 5,049.078 vite; de altfel numărul boilor este în o neîncetată descreștere de la 1922 încoace.

Bivoli s'au înmulțit cu 23.414 sau 13.78 la sută, totalul lor ridicându-se la 193.286 în loc de 169.872 capete, câte au fost în anul 1925.

Numărul **oilor** s'a socotit la 13,581.869 capete, cu o scădere de 631.657 sau 4.87 la sută față de cele 12,950.212 capete stabilite în 1925.

Caprele s'au găsit în număr de 476.760, mai puține cu 16.823 capete sau 3.40 la sută în asemănare cu totalul din 1925.

La **porci** am avut un neînsemnat excedent de 79.853 capete sau 2.58 la sută, constătându-se 3,167.722 capete în 1926 în loc de 3,087.869 aflate în anul 1925.

Totalul **catârilor și măgarilor** cu 2150 respectiv 10.50 la sută capete prezintă diferențe fără însemnătate față de starea din 1925.

În diferitele provincii ale țării situația numerică a animalelor domestice a fost următoarea:

Speciile	Vechiul Regat		Basarabia	
	1926	1925	1926	1925
Cai	1.002.299	927.450	368.747	388.755
Boi	2.474.769	2.504.378	534.369	663.419
Bivoli	53.655	36.919	6	3
Oi	7.690.951	6.869.075	2.095.244	2.143.275
Capre	214.324	250.359	24.692	15.660
Porci	1.551.152	1.435.579	327.456	414.879
Catâri	1.271	1.227	113	272
Măgari	6.554	6.615	884	677

Speciile	Bucovina		Transilvania	
	1926	1925	1926	1925
Cai	85.033	79.871	421.206	418.722
Boi	223.933	210.025	1.565.313	1.671.256
Bivoli	24	3	139.601	132.947
Oi	320.323	313.574	3.475.351	3.624.288
Capre	8.158	6.973	229.586	220.591
Porci	117.898	135.850	1.171.126	1.101.561
Catâri	6	23	760	723
Măgari	7	17	3.087	2.659

Socotit în cifre, numărul cel mai mare de animale din diferite specii, — afară de bivoli și capre, — se găsește în *vechiul regat*, unde se constată și sporurile mai însemnate. Situația este mai puțin favorabilă în *Basarabia*, numărul tuturor categoriilor de vite fiind aci în scădere, fapt datorit anilor de secetă în trecut, cum și alte neajunsuri localnice.

În *Bucovina* numai specia porcilor este în scădere, celelalte specii arătând creșteri. *Ardealul și Banatul* în 1926 arată scădere la boi și oi, iar la celelalte feluri de animale domestice un număr mai urcat.

Ne oprim aci pentru a face constatarea, că în anul trecut la noi a scăzut numărul **vitelor cornute** (boi și vaci), cum și al oilor, cari sunt izvorul de venit al atâtor harnici și cinstiți țărani ajunși cetățeni ai României Mari. Constatarea e dureroasă, dacă ne mai gândim, că în privința cultivei cerealelor, *Ardealul nostru* e înapoia vechiului regat, unde e pământul mai bun ca la noi.

Iată cum progresăm! Și tu biet *Ardelean*, îndrăznești a spune, că sărăcești și nu mai poți plăti dobânzile și dările!!

Din orașe și sate

Din Sighișoara. Ni se scrie: Lipsa de bani și de afaceri se observă și pe la noi în toată forma. O nouă dovadă am avut la **târgul de primăvară**, ținut în zilele acestea. Târgul de vite a fost plin, dar lipsind negustorii străini, nu s'a vândut aproape nimic. Toți boii grași — și erau mulți — au rămas nevânduți. Numai ceva schimburi între agricultori și ce au cumpărat măcelarii din Sighișoara — asta a fost toată vânzarea. Ne fiind vânzare la târgul de vite, de sine înțeles că nici târgul de mărfuri n'a fost prea căutat. Toată lumea a rămas nemulțumită cu târgul slab din acest an.

Un vizitator.

Legăturile comerciale între România și Italia

Până acum legăturile comerciale între aceste două țări, deși numite surori, n'au fost cele mai bune. Din contră, legături destul de străine. Să sperăm, că după ratificarea *Basarabiei* se vor schimba lucrurile. Ar putea fi în interesul ambelor state.

Dupăcum se știe, de câteva luni se fac, atât în *București*, cât și la *Roma*, pregătirile necesare pentru încheierea unei învoeli comerciale între *Italia* și *România*. *Italia* vrea să facă favoruri țării, vitelor și petroleului român, care vor fi trimise pe piețele italiene. Spre acest scop taxele vamale italiene vor fi reduse pentru diferite mărfuri din *România*. În același timp să cere de către *Italia*, ca *România* să reducă vama pentru mărfurile textile, unelte și mașini din *Italia*.

Dacă în această direcție se va ajunge la un lucru bun, nu vom putea decât să ne bucurăm. Suntem în așteptarea rezultatului final, pentru a vedea faptele în lumina lor adevărată. Până acum am auzit numai de cumpărături de armament vechiu din *Italia*, plătit destul de scump cu bani luați împrumut tot de la *Italieni*, iar noi e vorba să le dăm niște terenuri cu petrol, socotite pe un preț destul de ieftin. Toate acestea s'au întâmplat înainte de „ratificarea“ *Basarabiei*...

Mai observăm, că textilele italiene au renume slab, iar în ce privește mașinile de origine italiană sunt deosebit de slăbuțe față de ale altor țări. Deci: puține lucruri bune vom putea aduce din *Italia*. Doar portocale, cari sunt lux..., având noi fructe destule.

Un congres al grâului

se aranjează la *Roma*, de către Institutul internațional de agricultură. Propunerea a făcut-o guvernul italian. Congresul se va deschide în ziua de 25 Aprilie 1927. Scopul congresului este: să facă cunoscute experiențele cu privire la cultura cerealelor și să dea noi îndemnuri producătorilor de cereale.

Programul congresului cuprinde între altele următoarele puncte: Diferitele soiuri de grâu, metodele de cultură, lupta contra boalelor grâului și insectelor, comerțul de grâu și putința de mărire a suprafeței pământului pentru semănat grâu etc.

Credem, că la acest congres vor lua parte și trimiși ai guvernului român. Iar, după întoarcerea acasă, acești trimiși să scrie despre cele discutate la *Roma*, ca să știe cei interesați.

Prețurile biletelor de tren trebuiesc afișate

Subsecretarul de stat dela *Căile Ferate* primind reclamațiuni, că în multe stațiuni nu se afișează prețurile biletelor de tren, din care cauză publicul călător nu poate cunoaște costul călătoriei, fapt care face să nu poată executa nici un control asupra sumelor plătite la casele C. F. R. a hotărât, spre a înlătura aceste neajunsuri să ia următoarele măsuri:

În toate stațiunile și toate casele de bilete, în sala în care călătorii cer bilete, să se afle un tablou cu prețurile biletelor de călătorie. Aceste tablouri vor fi puse la înălțimi potrivite și scrise cu caractere mai mari, spre a se putea citi cu ușurință. Dacă la aceeași casă se primesc și bagaje, în ultima rubrică se va arăta și prețul pentru bagaj.

În stațiunile unde sunt case de bagaje separate, se va afișa un tablou pentru bagaje numai acolo.

Pe tablourile citate nu se vor putea face corecturi, ștersături sau adăugiri. La orice schimbare de prețuri se va întocmi noi tablouri. Orice sumă trecută în plus în acest tablou va fi considerată drept încercare de fraudă și casierul va suferi rigorile legilor penale, aceste scripte fiind considerente ca acte publice.

Casierii cari vor fi dovediți, că n'au afișat tablourile sau nu le au în regulă și la curent, vor fi pedepsiți cu trecerea în alte servicii. Astfel că acolo unde publicul va observa lipsa acestor placarde, va aviza imediat organele căilor ferate.

Boala somnului

Un caz mortal de boala somnului în București.

La spitalul militar din *București*, strada *Francezilor*, în zilele trecute a murit un soldat de boala somnului. Astfel de cazuri de moarte s'au mai întâmplat în *România* numai prin anii 1919—1920, câteva în *Moldova* și mai multe în *Basarabia*. Boala aceasta se crede, că a fost adusă din *Africa*, unde e cunoscută de mai demult. În *Europa* probabil a trecut deodată cu trupele franceze formate din soldați negri. În *România* s'a constatat această boală prin anul 1918, după sfârșitul războiului, și se crede că a fost adusă tot de soldații negri din armata franceză, în trecere prin *România*.

Dar va întreba cititorul: **Ce este și pe ce se cunoaște boala somnului?** Medicii nostri nu sunt încă pe deplin lămurii asupra acestei boale, care vine prin un fel de amorfie totală. Omul doarme neîntrerupt și pare ca mort. Boala se așază, așa se crede, la creier, producând apoi amorfiea sistemului nervos, după care urmează amorfiea totală a corpului. După mai multe zile sau chiar săptămâni bolnavul moare. În caz de vindecare, se resimte totuși urmele produse asupra sistemului nervos.

Cursul banilor

la bursa din *București*, în 22 Martie.

	Valută	Deviză
1 franc francez	Lei 6.70	6.67
1 liră sterlină	„ 820.—	826.50
1 dolar	„ 169.50	171.—
1 liră italiană	„ 7.75	7.71
1 franc elvețian	„ 32.—	32.80
1 coroană cehă	„ 5.—	5.08
1 marcă aur	„ 40.—	40.45
1 șiling austriac	„ 24.—	23.95
1 penga ungurească	„ 29.—	30.—

Cursul leului cam același de mai multe zile.

